

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
FOREWORD.....	9
İÇİNDEKİLER	11
TABLOLAR LİSTESİ	29
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	30
KISALTMALAR	31

BİRİNCİ BÖLÜM

VERGİ TANIMI, TEORİLER VE AYIRIMLARI

1. VERGİNİN TANIMI VE ETKİLERİ.....	33
1.1. Verginin Tanımı	33
1.2. Vergi Sistemleri	35
1.2.1. Sedüler Vergi Sistemi	35
1.2.2. Üniter Vergi Sistemi	36
1.2.3. Birleşik Vergi Sistemi.....	37
1.2.4. Spesifik Vergi Sistemi	38
1.2.5. Advalorem Vergi Sistemi.....	38
1.3. Verginin Etkileri	39
1.3.1. Karar Etkisi	39
1.3.2. İkame Etkisi	40
1.3.3. Gelir Etkisi	41
2. VERGİLEMEYE DAİR TEORİLER.....	42
2.1. Bireysel ve Faydacı Teoriler	42
2.1.1. Hizmet Bedeli Yaklaşımı	42
2.1.2. Sigorta Primi Yaklaşımı.....	42
2.1.3. Genel Üretim Giderlerine Katılma Payı Yaklaşımı	43
2. 2. Toplumcu Teoriler	43
3. VERGİLEMENİN AMAÇLARI	43
3.1. Mali Amaçları.....	44
3.2. Diğer Amaçları	45
3.2.1. Gelir Eşitsizliğini Düzeltme	45
3.2.2. Ekonomik İstikrara Katkı	46

3.2.3.	Ekonomik Büyümeye Destek.....	47
3.2.4.	Sınıflandırılmayan Diğer Amaçları	48
4.	VERGİ HUKUKUNUN AYRIMLARI	48
4.1.	Uygulama Alanına Göre Bölümlendirme	49
4.1.1.	Ulusal Vergi Hukuku	49
4.1.2.	Uluslararası Vergi Hukuku	50
4.2.	Kapsamına Göre Bölümlendirme	51
4.2.1.	Genel Vergi Hukuku.....	51
4.2.2.	Özel Vergi Hukuku.....	51
4.2.3.	Maddi Vergi Hukuku	51
4.2.4.	Şekli Vergi Hukuku	52
4.3.	Konularına Göre Bölümlendirme	52
4.3.1.	Vergi Usul Hukuku	53
4.3.2.	Vergi Tahsil/İcra Hukuku	53
4.3.3.	Vergi Ceza Hukuku.....	53
4.3.4.	Vergi Yargılama Hukuku	54
4.4.	Yöntemlerine Göre Bölümlendirme.....	55
4.4.1.	Geleneksel Vergileme Hukuku	55
4.4.2.	Elektronik Vergileme Hukuku	56

İKİNCİ BÖLÜM

VERGİNİN SINIFLANDIRILMASI VE TÜRLERİ

1.	GENEL İLKELER.....	57
2.	GELENEKSEL SINIFLANDIRMADA (KONU BAZLI) VERGİLER	57
2.1.	Gelirler Üzerinden Alınan Vergiler	61
2.2.	Harcama ve İşlemler Üzerinden Alınan Vergiler	62
2.3.	Servet/Servet Transferi Üzerinden Alınan Vergiler	63
3.	BÜTÇE TEKNİĞİNE GÖRE VERGİLER	64
3.1.	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler.....	65
3.1.1.	Gelir Vergisi	65
a.	Beyana Dayanan Gelir Vergisi	65
b.	Basit Usulde Gelir Vergisi	65
c.	Gelir Vergisi Tevkifatı	67
d.	Gelir Geçici Vergisi	68
3.1.2.	Kurumlar Vergisi	68
a.	Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi.....	69
a.1.	Yurtiçi Asgari Kurumlar Vergisi	71

a.2. Küresel ve Yerel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi	72
b. Kurumlar Vergisi Tevkifatı	73
c. Kurumlar Geçici Vergisi	74
3.2. Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	74
3.2.1. Veraset ve İntikal Vergisi.....	74
3.2.2. MTV.....	75
3.2.3. Emlak Vergisi.....	76
3.2.4. Değerli Konut Vergisi	76
3.3. Dâhilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri.....	77
3.3.1. Dâhilde Alınan KDV	78
a. Beyana Dayanan KDV	78
b. Tevkif Suretiyle Alınan KDV	79
3.3.2. ÖTV	81
3.3.3. BSMV.....	82
3.3.4. Konaklama Vergisi.....	83
3.3.5. Dijital Hizmet Vergisi.....	84
3.3.6. Şans Oyunları Vergisi	85
3.3.7. Özel İletişim Vergisi.....	85
3.3.8. Eğlence Vergisi	86
3.3.9. Yangın Sigortası Vergisi	87
3.3.10. İlan ve Reklam Vergisi	87
3.3.11. Çevre Temizlik Vergisi	88
3.4. Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler.....	88
3.4.1. Gümrük Vergileri.....	88
a. İthalat Vergileri.....	89
b. İhracat Vergileri.....	89
c. Ek Mali Yükümlülük	89
3.4.2. İthalde Alınan KDV	90
3.5. Damga Vergisi.....	91
3.6. Harçlar	92
3.7. Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	93
4. YANSITILMA VE EKONOMİK KAYNAĞINA GÖRE VERGİLER.....	93
4.1. Dolaylı Vergiler	94
4.2. Dolaysız (<i>Doğrudan</i>) Vergiler.....	95
5. VERGİYİ DOĞURAN OLAYIN SIKLIĞINA BAĞLI VERGİLER	95
5.1. Sürekli Vergiler	95

5.2. Süreksiz Vergiler.....	96
6. KAMU YÖNETİMİ AYRIMINA GÖRE VERGİLER.....	96
6.1. Merkezi Yönetim Vergileri	97
6.2. Mahalli İdare Vergileri	97
7. VERGİ MATRAHININ NİTELİĞİNE BAĞLI VERGİLER	99
7.1. Hasılat Esaslı Vergiler	99
7.1.1. Hasılat Esaslı KDV	99
7.1.2. Hasılat Esaslı Kazanç Vergisi	101
7.1.3. Dijital Hizmet Vergisi	103
7.2. Kâr Esaslı Vergiler.....	104

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI VE DİĞER HUKUK DALLARI İLE İLİŞKİSİ

1. VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI.....	105
1.1. Asli (<i>Bağlayıcı</i>) Kaynaklar	105
1.1.1. Anayasa	106
1.1.2. Kanunlar	108
1.1.3. Uluslararası Anlaşmalar	110
1.1.4. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri	112
a. Olağan Kararnameler	112
b. Olağanüstü Kararnameler	112
1.1.5. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri	113
1.1.6. Tüzükler	114
1.1.7. Yönetmelikler	115
1.1.8. Genel Tebliğler (<i>Düzenleyici</i>)	116
1.1.9. İçtihadı Birleştirme Kararnameleri	117
1.1.10. Vergi Danışma Komisyonu Kararnameleri	120
1.2. Tali (<i>Yardımcı</i>) Kaynaklar	122
1.2.1. Genel Tebliğler (<i>Açıklayıcı</i>)	122
1.2.2. Sirküler	123
1.2.3. Yargı Kararnameleri	124
1.2.4. Muktezalar (<i>Özelgeler</i>)	125
1.2.5. İç Genelge	127
1.2.6. Doktrin (<i>Bilimsel Görüşler</i>)	127
1.2.7. Örf ve Adetler	128
1.3. Vergi İncelemeleri Açısından Kaynak Bağlayıcılığı.....	130

2. VERGİ HUKUKUNUN DİĞER HUKUK DALLARI İLE İLİŞKİSİ.....	131
2.1. Anayasa Hukuku ile ilişkisi.....	132
2.2. Medeni Hukuk ile ilişkisi.....	133
2.3. Ticaret Hukuku ile ilişkisi.....	133
2.4. İdare Hukuku ile ilişkisi.....	133
2.5. Ceza Hukuku ile ilişkisi.....	134
2.6. Ceza Yargılama Hukuku ile ilişkisi.....	135
2.7. İcra İflas Hukuku ile ilişkisi.....	135

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERGİLEMEDE TARAFLAR VE VERGİLEME İLKELERİ

1. VERGİLEMEDE TARAFLAR	137
1.1. Vergi İdaresi.....	137
1.1.1. GİB.....	139
a. Merkez Teşkilatı	140
b. Taşra Teşkilatı.....	141
1.2. Vergi Mükellefi	143
1.2.1. Vergi Ehliyeti	144
1.2.2. Kanuni Mükellef	144
1.2.3. Gerçek Vergi Mükellefi.....	144
1.2.4. Potansiyel Vergi Mükellefi	145
1.2.5. Genel Esaslara Tabi Mükellef.....	145
1.2.6. İade Talepleri Vergi İnceleme Raporuna Göre Yerine Getirilecek Mükellefler (<i>Özel Esaslar</i>).....	146
1.3. Vergi Sorumlusu	148
1.3.1. Müşterek Sorumluluk	148
1.3.2. Müteselsil Sorumluluk	149
1.3.3. Vergi Kesenlerin Sorumluluğu.....	150
1.3.4. Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu	150
1.3.5. Mirasçıların Sorumluluğu	152
1.3.6. Meslek Mensuplarının Sorumluluğu	153
1.4. Mükellef Müşavirleri ve Diğer Danışmanları	154
1.4.1. YMM ler	154
1.4.2. SMMM ler	155
1.4.3. Bağımsız Denetçiler.....	157
1.4.4. Diğer Vergi Danışmanları	158
1.5. Yargılama Organları	159

2. VERGİNİN YASALLIĞI İLKESİ.....	159
2.1. Mükellef Açısından Sonuçları.....	161
2.1.1. Temsilsiz Vergi Olmaz.....	161
2.1.2. Yasasız Vergi Olmaz.....	161
2.1.3. Verginin Belirgin Olması.....	162
2.2. İdare Açısından Sonuçları.....	162
2.2.1. Verginin Alınması Zorunluluğu.....	162
2.2.2. Verginin Cebren Tahsil Zorunluluğu.....	162
3. OPTİMAL VERGİLEME İLKELERİ VE VERGİ MEŞRUIYETİ.....	163
3.1. Optimal Vergileme İlkeleri.....	164
3.1.1. Kolaylık İlkesi.....	164
3.1.2. Kesinlik İlkesi.....	164
3.1.3. Etkinlik (<i>Verimlilik</i>) İlkesi.....	164
3.1.4. Adalet İlkesi.....	164
3.1.5. Dünya Anayasalarında Vergileme İlkeleri.....	165
3.2. Vergi Meşruiyeti.....	166

BEŞİNCİ BÖLÜM

VERGİDE SORUMLULUK UYGULAMALARI

1. VERGİDE SORUMLULUK HALLERİ.....	167
2. VERGİNİN BEYAN VE ÖDENMESİ İLE İLGİLİ DOĞRUDAN SORUMLULUK	167
2.1. KDV de Sorumluluk.....	167
2.1.1. Tam Tevkifat Yolu ile Verginin Beyan Edilip Ödenmesi.....	168
a. Elektronik Ortamda Sunulan Hizmetler.....	168
b. Serbest Meslek Faaliyeti Çerçevesinde Yapılan Teslim ve Hizmetler.....	169
c. Kiralama İşlemleri.....	170
d. Reklâm Verme İşlemleri.....	170
2.1.2. Kısmi Tevkifat Yolu ile KDV nin Beyan Edilip Ödenmesi.....	171
2.2. ÖTV de Sorumluluk.....	174
2.3. Damga Vergisinde Sorumluluk.....	174
3. MÜTESELSİL SORUMLULUK.....	175
3.1. KDV de Mütteselsil Sorumluluk.....	175
3.2. ÖTV de Mütteselsil Sorumluluk.....	176
3.3. Damga Vergisinde Mütteselsil Sorumluluk.....	177
3.4. Harçlarda Mütteselsil Sorumluluk.....	177
3.5. Veraset ve İntikal Vergisinde Mütteselsil Sorumluluk.....	178
3.6. MTV de Mütteselsil Sorumluluk.....	179

3.7. Cebri Tahsil İşlemlerinde Müteselsil Sorumluluk	179
3.8. Emlak Vergisinde Müteselsil Sorumluluk	180
3.9. Dijital Hizmet Vergisinde Müteselsil Sorumluluk	180

ALTINCI BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNUN UYGULANMASI VE YORUMU

1. VERGİ HUKUKUNUN UYGULANMASI.....	181
1.1. Zaman Bakımından Uygulanması	181
1.1.1. Genel İlkeler	181
1.1.2. Kanunların Geriye Yürümezliği.....	185
1.2. Yer Bakımından Uygulanması	188
1.3. Anlam Bakımından Uygulanması	189
2. KIYAS	189
3. DELİLLENDİRME VE İSPAT	190
4. BOŞLUK DOLDURMA	193
5. VERGİ HUKUKUNDA YORUM YÖNTEMLERİ VE TÜRLERİ.....	194
5.1. Yorum Yöntemleri	194
5.1.1. Deyimsel (<i>Lâfzî</i>) yorum	194
5.1.2. Amaçsal Yorum	195
5.1.3. Sistematiik Yorum	195
5.1.4. Tarihi (<i>Sübjektif</i>) Yorum	195
5.2. Yorum Türleri.....	196
5.2.1. Yargısal Yorum	196
5.2.2. İdari Yorum	196
5.2.3. Yasama Yorumu	197
5.2.4. Bilimsel Yorum	197

YEDİNCİ BÖLÜM

VERGİ ALACAĞININ DOĞMASI VE VERGİLENDİRME SÜREÇLERİ

1. VERGİNİN KONUSU.....	200
2. VERGİYİ DOĞURAN OLAY.....	200
3. VERGİ MATRAHI	201
4. VERGİNİN TARHI.....	201
4.1. Vergi Tarifeleri	202
4.1.1. Artan Oranlı Tarifeler	202
a. Dilim Usulü Artan Oranlı Tarifeler	203
b. Sınıf Usulü Artan Oranlı Tarifeler	203
4.1.2. Azalan Oranlı Tarifeler	204

4.2. Vergi Oranları Sınıflaması.....	204
4.2.1. Kanuni Vergi Oranı	204
4.2.2. İndirimli Vergi Oranı	205
4.2.3. Efektif Vergi Oranı	205
4.2.4. Marjinal Vergi Oranı	206
4.2.5. Ortalama Vergi Oranı	206
4.2.6. Sabit Vergi Oranı.....	206
4.2.7. Tersine Artan Vergi Oranı	207
4.3. Vergi Tarhiyat Türleri	207
4.3.1. Beyana Dayalı Tarhiyat	207
4.3.2. Re’sen Tarhiyat.....	208
4.3.3. İkmalen Tarhiyat.....	209
4.3.4. İdarece Tarhiyat.....	210
4.3.5. Tahrir Göre Vergi Tarhiyatı	210
4.3.6. Düzeltme Yolu ile Tarhiyat.....	211
4.3.7. Gecikme Faizi ve Gecikme Zammı ile Karşılaştırması	212
4.4. Tarhiyatı/Vergilemeyi Kısıtlayan Haller.....	213
4.4.1. Vergi Harcamaları	214
a. Vergi Muafiyeti	216
b. Vergi İstisnası	216
c. Matrah/Vergi İndirimleri.....	217
c.1. Matrah İndirimleri	217
c.2. Vergi İndirimleri.....	217
c.3. İndirimli Vergi Oranı	217
(1) Yatırımlarda İndirimli Vergi Oranı	218
(2) İhracatçı Firmalara İndirimli Vergi Oranı	218
(3) (KOBİ) Birleşmelerinde İndirimli Vergi Oranı.....	219
d. Vergi Ertelemeleri	220
5. VERGİNİN TEBLİĞİ.....	220
5.1. Tebliğ Yöntemleri.....	221
5.1.1. Geleneksel Tebliğ	222
5.1.2. Memur Eliyle Tebliğ.....	223
5.1.3. Vasıtalı Tebliğ	223
5.1.4. İlan Yoluyla Tebliğ.....	223
5.1.5. Elektronik Tebliğ.....	224
5.2. Yabancı Memlekette Bulunanlara Tebliğ	226
5.3. Veli, Vasi ve Kayımlara Tebliğ.....	227
5.4. Kamu İdare ve Müesseselerine Tebliğ	227

5. VERGİNİN TAHAKKUKU.....	227
5.1. İhtilafsız Tahakkuk	228
5.2. İhtiyati Tahakkuk	229
6. VERGİNİN TAHSİLİ	230
6.1. Tahsil Dairesi	230
6.2. Hususi Ödeme Şekilleri	230
6.3. Tahsil Edilemeyeceği Anlaşılan Amme Alacağı	231
6.4. Tahsil Edilemeyen Amme Alacağı	231
7. VERGİLENDİRMEDE SÜRELER VE UYGULANMASI.....	232
7.1. Kanuni Süreler	232
7.2. İdari Süreler	233
7.3. Yargısal Süreler	233
7.4. Mücbir Sebep Halinde Süreler.....	234
7.5. Ölüm Halinde Süreler	235
7.6. Zor Durum Halinde Ek Süre Verme.....	235
7.7. Mali Tatilde Süreler	236
7.8. Sürelerin Hesaplanması	238

SEKİZİNCİ BÖLÜM

MÜKELLEFİN/İDARENİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

1. MÜKELLEFİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	239
1.1. Mükellefin Genel Hakları	240
1.2. Mükellefin Vergi Kanunlarından Kaynaklanan Hakları	241
1.2.1. Uzlaşma ve Pişmanlık Hakkı	242
1.2.2. Düzeltme Talebi Hakkı	242
1.2.3. Şikâyet Yolu ile Müracaat Hakkı	242
1.2.4. Ödeme Emrine İtiraz Hakkı	243
1.2.5. Vergi Mahremiyeti Hakkı	243
1.2.6. Tecil-Taksitlendirme Hakkı	243
1.2.7. Vergi İncelemesi Sırasındaki Haklar	243
1.2.8. Cezalarda İndirim Hakkı	245
1.2.9. Özelge Talep Hakkı	245
1.2.10. Mahsup ve İade Talep Hakkı	246
1.2.11. Karşılıklı Anlaşma Usulüne Başvuru Hakkı	246
1.2.12. Peşin Fiyatlandırma Anlaşması Başvuru Hakkı	247
1.3. Mükelleflerin Yükümlülükleri ve Uygulanacak Müeyyideler	248
1.3.1. Bildirim Yükümlülükleri ve Müeyyideler ile (VKN) Zorunluluğu	248

a. İşe Başlamayı Bildirme Yükümlülüğü	248
b. İş Değişikliklerin Bildirilmesi Yükümlülüğü.....	250
c. İş Bırakmanın Bildirilmesi Yükümlülüğü	250
d. (VKN) Kullanma Zorunluluğu.....	253
1. Bankacılık ve Mali Hizmet İşlemleri	254
2. Her Nev’i Tahvil, Bono ve Borçlanma Senedi İşlemleri	254
3. -Kredi Kartı Okuma Makinesi İşlemleri	255
4. Havale İşlemleri	255
5. Çek ve Senet (Bono) İşlemleri.....	255
6. Sermaye Piyasası Kanunu Kapsamındaki Kurumlarca Yapılacak İşlemler	255
7. Ödünç Para Verme İşlemleri.....	256
8. Özel Finans Kurumlarınca Yapılan İşlemler	256
9. Yetkili Müesseselerce Yapılan İşlemler.....	256
10. Posta Merkezi İşlemleri	257
11. Finansal Kiralama İşlemleri.....	257
12. Sigortacılık İşlemleri	257
1.3.2. Defter Tutma/Tasdik ve Belge Düzenine İlişkin Yükümlülükler ve Müeyyideler.....	258
a. Defter Tutma Mükellefiyeti	258
b. Defter Tasdik Ettirme Yükümlülüğü	261
b.1. Defter-Beyan Sisteminde Tasdik	262
b.2. e-Defter Tutan Mükelleflerde Tasdik	263
c. Kayıt Nizamına Uyulması Yükümlülüğü.....	266
d. Kayıtların Tevsiki Yükümlülüğü	266
d.1. Kayıtları Tevsik Eden Belge ve Vesikalar.....	267
d.2. Elektronik Belge ve Defterler	274
e. Tevsik Yükümlülüğüne Uyulmamasının Müeyyideleri	276
e.1. Özel Usulsüzlük Cezası Uygulanması	276
e.2. Dönem Matrahının Re’sen Takdiri.....	279
e.3. Tevsik Edici Kayıtlarda Yapılan Sahteciliğin Müeyyidesi	279
f. Vergi Karnesi Alma Mecburiyeti	280
1.3.3. Defter ve Belgelerin Muhafaza/İbrazına İlişkin Yükümlülükler ve Müeyyideler.....	281
a. Defter ve Vesikaların Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü	281
b. Devamlı Bilgi Verme Yükümlülüğü.....	282

1.3.4.	Beyanname Verilmesi ve Tasdik/İmzalatılmasına İlişkin Yükümlülükler ve Müeyyideler	282
a.	Vergi Beyannamesi/Bildirim Verme Yükümlülüğü	283
b.	Tasdik Raporu İbraz ve Beyanname İmzalatma Yükümlülüğü.....	285
1.3.5.	Diğer Yükümlülükler ve Müeyyideler	290
a.	Vergi Levhası Bulundurma Yükümlülüğü.....	290
b.	Ekim/Sayım Beyanında Bulunma Yükümlülüğü.....	290
c.	Diğer Yükümlülükler	291
2.	İDARENİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	292
2.1.	İdarenin Hakları	292
2.1.1.	Bilgi İsteme.....	292
2.1.2.	Düzenli Bilgi Sağlama	293
2.1.3.	Yoklama	294
a.	Toplu Yoklama.....	295
b.	Elektronik Yoklama.....	296
2.1.4.	Vergi İncelemesi.....	298
a.	İnceleme Yapmaya Yetkililer	298
b.	Tam İnceleme	299
c.	Sınırlı İnceleme	299
d.	Aramalı İnceleme	300
2.1.5.	Bağımsız Denetim	301
2.2.	İdarenin Yükümlülükleri	302

DOKUZUNCU BÖLÜM DEĞERLEME VE AMORTİSMAN

1.	DEĞERLEME	305
1.1.	İktisadi İşletmelere Dâhil Kıymetleri Değerleme	306
1.1.1.	Değerleme Yöntemleri	306
a.	Maliyet Bedeli	306
b.	Borsa Rayıcı	309
c.	Tasarruf Değeri.....	310
d.	Mukayyet Değer	310
e.	İtibari Değer.....	311
f.	Rayiç Bedel	311
g.	Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti	312
h.	Vergi Değeri.....	313
ı.	Alış Bedeli.....	314

1.1.2.	Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme	315
1.2.	Servetleri Değerleme	315
1.2.1.	Ticari Sermaye	316
1.2.2.	Menkul Mallar ve Gemiler	316
1.2.3.	Esham (Pay), Tahvilat ve Yabancı Paralar	316
1.2.4.	Alacak ve Borçlar	317
1.2.5.	Haklar	317
1.2.6.	Bina ve Arazi	318
2.	AMORTİSMAN	318
2.1.	Tanım ve Genel İlkeler	318
2.2.	Boş Arazi ve Arsalarda Amortisman	319
2.3.	Amortisman Yöntemleri	319
2.3.1.	Normal Amortisman	319
2.3.2.	Azalan Bakiyeler Usulüyle Amortisman	320
2.3.3.	Fevkalade Amortisman	321
2.3.4.	Madenlerde Amortisman	322
2.3.5.	İsteğe Bağlı Gün Hesabı Amortisman ve Amortisman Süresinin Tayini	322
2.4.	Alacaklarda Amortisman	323
2.4.1.	Şüpheli Alacaklar	323
2.4.2.	Değersiz Alacaklar	323
2.4.3.	Vazgeçilen Alacaklar	324
2.5.	Sermayenin İtfası	324
2.6.	İlk Tesis ve Taazzuv Giderlerinin ve Peştamallıkların İtfası	324
2.7.	Özel Maliyet Bedellerinin İtfası	324
2.8.	Amortisman Gider Kısıtlaması	326
3.	ENFLASYON DÜZELTMESİ	328

ONUNCU BÖLÜM

VERGİ SUÇ VE CEZALARI

1.	VERGİ SUÇLARI VE AYRIMLARI	331
2.	İDARİ VERGİ SUÇ VE CEZALARI	335
2.1.	İdari Cezalarda Temel İlke ve Kurallar	335
2.1.1.	Velayet ve Vesayet Altında Bulunanlar	335
2.1.2.	Tüzel Kişilerin Sorumluluğu	336
a.	Genel İlkeler	336
b.	Tasfiye Halinde Ceza Sorumluluğu	337

2.1.3.	Damga Vergisinde Sorumluluk.....	337
2.1.4.	Tek Fiil ve Çeşitli Suç İşlenmesi	337
a.	Tek Fiil ile Muhtelif Vergi Ziyasına Sebebiyet Verilmesi.....	337
b.	Tek Fiilin Muhtelif Cezayı Gerektirmesi.....	338
2.1.5.	Fiil Ayrılığı.....	340
2.1.6.	Tekerrür	341
2.1.7.	Suçlarda Birleşme.....	343
2.1.8.	Kabahatler Hukukunda İdari Suç ve Cezalar	343
2.2.	Vergi Ziyayı ve Usulsüzlük Cezaları.....	346
2.2.1.	Vergi Ziyayı Cezası.....	347
a.	Artırımlı Vergi Ziyayı Cezası.....	348
2.2.2.	Usulsüzlük ve Cezaları	348
a.	I inci Derece Usulsüzlükler.....	349
b.	II inci Derece Usulsüzlükler.....	350
c.	Özel Usulsüzlükler ve Cezalar	351
3.	ADLİ VERGİ SUÇLARI.....	360
3.1.	Vergi Usul Kanununda Yer Alan Suçlar	361
3.1.1.	Vergi Mahremiyetini İhlal Suçu	361
3.1.2.	Haysiyet ve Şerefe Tecavüz Suçu	364
3.1.3.	Mükellefin Özel İşlerini Yapma Suçu	365
3.1.4.	Ekim-Sayım Beyanlarını Denetlememe Suçu	366
3.1.5.	Kaçakçılık Suçları	368
a.	Kast ve Mütalaa Şartı.....	373
b.	Etkin Pişmanlık	376
3.2.	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Yer Alan Suçlar	377
3.2.1.	Gizli Bilgilerin Açıklanması Suçu	377
3.2.2.	Görevlilerin İhalelere Katılma Suçu.....	378
3.2.3.	Amme Alacağının Tahsiline Engel Olma Suçu	379
3.2.4.	Mal Bildirimi ile İlgili Suçlar	379
3.2.5.	İstenilen Bilgileri Vermeme Suçu	381
3.2.6.	Hacizli Malların Muhafazası Görevine Muhalefet Suçu	381
3.2.7.	Hacizli Mallarda Amacı Dışında Tasarruf Suçu	382
3.2.8.	Görevlilerin Takdir İşlemleri ve Kararlara Katılma Suçu	382
3.2.9.	Yardım Mecburiyetine Uymama Suçu	383
3.2.10.	Haciz Bildirilerine Karşı Gerçeğe Aykırı İtiraz Suçu.....	384

ONBİRİNCİ BÖLÜM

VERGİ / CEZAYI ORTADAN KALDIRAN VEYA AZALTAN SEBEPLER

1. VERGİ/CEZAYI ORTADAN KALDIRAN SEBEPLER.....	385
1.1. Zamanaşımı.....	385
1.1.1. Tarh Zamanaşımı, Durması ve Özellikli Durumlar	385
1.1.2. Tahsil Zamanaşımı	387
a. Zamanaşımının Durması	388
b. Zamanaşımın Kesilmesi.....	388
1.1.3. Ceza Zamanaşımı	389
1.2. Ölüm	390
1.3. Mücbir Sebep.....	390
1.4. Yanılma	391
1.5. Terkin	391
1.5.1. VUK Kapsamına Giren Verginin Terkini	391
1.5.2. AATUHK Kapsamına Giren Verginin Terkini.....	392
1.5.3. Tahsil İmkânsızlığı/Tahakkuk Giderleri Nedeni ile Terkin	394
1.6. Pişmanlık ve Islah	394
1.7. Uzlaşma.....	395
1.8. Vergi Hatalarında Düzeltme.....	395
1.8.1. Hesap Hataları	396
a. Matrah Hataları	396
b. Vergi Miktarında Hata.....	396
c. Verginin Mükerrer Olması	397
1.8.2. Vergilendirme Hataları	397
a. Mükellefin Şahsında Hata	397
b. Mükellefiyette Hata	398
c. Vergilendirme/Muafiyet Döneminde Hata	398
d. Mevzuda Hata.....	398
1.8.3. Hataların Tespiti ve Düzeltme İşlemi	399
1.8.4. Düzeltme Zamanaşımı	400
1.9. Vergi Afları veya Yapılandırması	400
1.10. Yargı Kararları.....	401
2. VERGİ/CEZAYI AZALTAN SEBEPLER.....	402
2.1. Uzlaşma.....	402
2.1.1. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma	402
2.1.2. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma	404
2.2. Vergi Afları veya Yapılandırma	406

2.3. İzaha İcabet	407
2.4. Vadesinde Ödeme ile Cezada İndirim.....	409
2.5. Yargı Kararları	410
2.6. Kanun Yoluna Başvurmaktan Vazgeçme	410
2.7. Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi.....	411

ONİKİNCİ BÖLÜM

VERGİ ALACAKLARININ KORUNMASI VE CEBRİ TAHSİLİ

1. 6183 SAYILI AATUHK KAPSAMI	413
2. AMME ALACAKLARININ KORUNMASI	416
2.1. Teminat	416
2.2. Şahsi Kefalet	417
2.3. İhtiyati Haciz	417
2.4. İhtiyati Tahakkuk	420
2.5. Diğer Korunma Hükümleri.....	421
2.5.1. Amme Alacaklarında Rüçhan Hakkı ve Garameten Taksim	421
a. Rehinli Alacaklarla Beraber Amme Alacaklarının Durumu	423
b. Malın Aynından Doğan Alacaklarla Rehinli Alacakların Durumu	424
c. Borçlunun İflası, Mirasın Reddi ve Terekenin Resmi Tasfiyeye Tabi Tutulması Hallerinde Amme Alacaklarının Durumu	425
2.5.2. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler.....	426
2.5.3. Hükümsüz Sayılan Tasarruflarda İptal Davaları.....	429
2.6. Limited Şirketlerde Ortakların Sorumluluğu.....	431
2.6.1. Takipte Ortak-Kanuni Temsilci Önceliği	432
2.7. Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu	433
2.8. Mirasçılardan Sorumluluğu	434
2.9. Vergi Usul ve İcra Hukukunda Kanuni Temsilcilerin Takibinde Farklılıklar	436
3. ÖDEME.....	437
3.1. Ödemenin Mahsup Edileceği Alacaklar	439
4. TECİL, TEHİR, GECİKME ZAMMI	439
4.1. Tecil	439
4.2. Kolaylaştırılmış Tecil	441
4.3. Tehir Uygulaması	445
4.4. Gecikme Zammı	445
4.4.1. Gecikme Zammının Uygulama Süresi.....	446
4.4.2. Köylerde Gecikme Zammı Uygulaması.....	447

5. AMME ALACAĞININ CEBREN TAHSİLİ	447
5.1. Cebren Tahsil ve Takip Esasları	447
5.2. Ödeme Emri ve Mal Bildirimi	448
5.3. Ödeme Emrine Dava Açılması	449
5.4. Teminatlı Alacaklarda Takip	450
5.5. Kefil ve Yabancı Şahıs/Kurum Temsilcilerinin Takibi	451
5.6. Haciz	451
5.7. Malvarlığı Araştırması	452
5.8. Hacze Karşı İstihkak İddiaları ve Sonuçları	453
5.8.1. Borçlu/Üçüncü Şahısların İstihkak İddiaları	453
5.8.2. Haksız Çıkma Tazminatı	454
5.9. Alacaklı Amme İdareleri Arasında Hacze İştirak	454
5.10. Haczedilemeyecek Mallar	455
5.11. Kısmen Haczedilebilen Gelirler	456
5.12. Haczin Sonuçları	457
5.13. Haczedilen Malların Paraya Çevrilmesi	458
5.14. Bazı Hallerde Haczin Kaldırılması	458
6. ACİZ HALİ VE ACİZİN SONUÇLARI.....	459
7. MENKUL MALLARIN HACZİ.....	459
8. ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARDAKİ MENKUL MALLARIN, ALACAK VE HAKLARIN HACZİ ...	460
8.1. Haciz Bildirisi ve İçeriği	460
8.2. İnkâr Tazminatı	461
9. HACZEDİLEN MENKUL MALLARIN SATIŞI	462
9.1. Genel İlkeler	462
9.2. Müşterinin Malı Almaktan Vazgeçmesi ve Sonuçları	463
10. GAYRİMENKUL İLE GEMİLERİN HACZİ VE SATIŞI.....	464
10.1. Gayrimenkul Malların ve Gemilerin Haczi	464
10.2. Gayrimenkullerin Satışı	465
10.3. Menkul ve Gayrimenkul Malların Elektronik Ortamda Satışı	467
11. İFLAS YOLUYLA TAKİP VE KONKORDATO	468
11.1. İflas Yoluyla Takip	468
11.2. Konkordato	468
12. VERGİ BORCUNA KARŞILIK TRAMPA	470

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ DAVALARI

1. DAVA ÖNCESİ İDARİ MAKAMLARA BAŞVURU.....	473
1.1. Üst Makamlara Başvuru	474
1.2. Kamu Denetçisine Başvuru	475

2. DAVA SONRASI AYM'YE BİREYSEL BAŞVURU	478
3. VERGİ İŞLEMLERİNDE YETKİLİ MAHKEMELER.....	481
3.1. Vergi Mahkemesi.....	482
3.1.1. Vergi Mahkemesinde Dava Açmanın Tahsile Etkisi.....	483
3.1.2. Yürütmenin Durdurulması Kararları ve Şartları.....	486
3.2. Bölge İdare Mahkemesi.....	487
3.3. Danıştay.....	487
3.3.1. İçtihatları Birleştirme Kurulu	489
4. DAVA SÜRELERİNE İLİŞKİN ESASLAR.....	489
5. İPTAL DAVASI ŞARTLARI	491
5.1. Yetki Yönünden Aykırılık.....	493
5.2. Şekil Yönünden Aykırılık	494
5.3. Sebep Yönünden Aykırılık.....	495
5.4. Konu Yönünden Aykırılık	496
5.5. Amaç Yönünden Aykırılık.....	497
6. YARGILAMAYA ESAS İLKELER	497
7. KARARLARA KARŞI KANUN YOLLARI	499
7.1. Olağan Kanun Yolları	502
7.1.1. İstinaf	502
7.1.2. Temyiz.....	503
7.2. Olağanüstü Kanun Yolları	504
7.2.1. Kanun Yararına Temyiz	504
7.2.2. Yargılamanın Yenilenmesi.....	505

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ULUSLARARASI VERGİLEME

1. ULUSLARARASI VERGİLEME İLKELERİ.....	507
1.1. Kaynak ve İkametgâh Kavramları	508
1.1.1. Kaynak İlkesi.....	508
1.1.2. İkametgâh İlkesi (<i>Mukimlik</i>) ve Çifte Mukimlik	508
a. Gerçek Kişilerde Mukimlik.....	509
b. Kurumlarda Mukimlik.....	509
2. GELİR/SERVET TÜRLERİ İTİBARI İLE VERGİLEME İLKELERİ	511
2.1. Ticari Kazançlar.....	511
2.2. Serbest Meslek Kazançları.....	512
2.2.1. OECD Modelinde Serbest Meslek Kazançları	512
2.3. Temettüler.....	513

2.4. Faiz Gelirleri	513
2.5. Gayrimaddi Hak Bedelleri	513
2.6. Değer Artış/Elden Çıkarma Kazançları	513
2.7. Bağımlı Kişisel Faaliyetler	514
2.8. Uluslararası Taşımacılık Kazançları.....	514
2.9. Ücret Gelirleri.....	514
2.10. Sanatçı ve Sporcuların Gelirleri	514
2.11. Kamu Görevi Dolayısıyla Elde Edilen Ücret ve Emekli Maaşları	514
2.12. Diplomatlar ve Konsolosluk Memurlarının Gelir ve Kazançları.....	515
2.13. Servet	515
3. ÇİFTE VERGİLEMEYİ ÖNLEME YÖNTEMLERİ	519
3.1. İstisna Yöntemi	520
3.2. Mahsup Yöntemi.....	520
3.3. İç Hukukta Yurtdışı Vergi ve Zararların Mahsubu ve Kazanç İstisnaları	521
3.3.1. Kurumlar Vergisi Yönünden.....	521
a. Vergi Mahsubu.....	521
b. Zarar Mahsubu.....	522
c. Kazanç İstisnası	523
3.3.2. Gelir Vergisi Yönünden	525
a. Vergi Mahsubu.....	525
b. Zarar Mahsubu.....	526
c. Kazanç İstisnası	526
EKLER	529
EK-1 Mükelleflerin e-Belge ve e-Defter Uygulamalarına Geçiş Takvimi.....	529
EK-2 Vergi Beyanname ve Bildirimlerin Verilme Süreleri.....	536
EK-3 Enflasyon Düzeltmesi Örneği.....	541
KAYNAKLAR	547

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1 -	Vergi Gelirlerinin Dağılımı	60
Tablo 2-	Vergi Gelirleri Tahakkuk-Tahsilat Oranları (Bin TL)	61
Tablo 3 -	Servetin Dönüşümü ve Vergilendirme Aşamaları	64
Tablo 4-	Gümrük İdarelerince Tahsil Edilen Mali Yükümlülükler	89
Tablo 5-	Harç Türleri.....	92
Tablo 6-	Mahalli İdarelerinin Türlerine Göre Dağılımı.....	98
Tablo 7-	Cumhurbaşkanı Karar Örnekleri.....	114
Tablo 8-	Danıştay İçtihadı Birleştirme Karar Örnekleri.....	119
Tablo 9-	Sirküler Örnekleri	124
Tablo 10-	Gecikme Faizi ve Gecikme Zammının Karşılaştırması.....	213
Tablo 11-	2022-2026 Dönemi Vergi Harcaması Tahminlerinin Vergi Gelirlerine Oranı.....	214
Tablo 12-	2022-2026 Dönemi Vergi Harcaması Tahminleri (Milyon TL)	214
Tablo 13-	Vergi Harcamalarının Vergi Tahsilatına Oranı (2023)	215
Tablo 14-	Bütçe Göstergeleri ve Vergi Performansı	215
Tablo 15-	Tüccar Sınıflarına Göre Defter Tutma ve Tasdik Kapsamı	265
Tablo 16-	Sahte/Yanıltıcı Belge Kullanımı ile ilgili Vergi Danışma Komisyonu Kararları.....	278
Tablo 17-	Amortisman Oranları.....	320
Tablo 18-	Amortisman İtfa Çizelgesi.....	321
Tablo 19-	Vergi Cezalarının Mukayesesiz Uygulandığı Fiiller	339
Tablo 20/1-	Usulsüzlük Cezalarına Ait 1 sayılı Cetvel.....	349
Tablo 20/2-	Özel Usulsüzlük Cezalarına Ait 2 sayılı Cetvel.....	353
Tablo 21-	Kaçakçılık Suç ve Cezaları	371
Tablo 22-	Tecil Hükümlerinin Karşılaştırması	444
Tablo 23 -	AYM ye Bireysel Başvuruya Konu Haklar.....	479
Tablo 24-	Konu Bazlı Vergi Yargılamasındaki Süreler	491
Tablo 25-	Vergi Yargılamasında Parasal Sınırlar	501
Tablo 26-	Vergi Anlaşmalarında Gelir/Servet Unsurları Vergileme Esasları	516

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1-	Konu Bazlı Vergi Sınıflandırması	59
Şekil 2-	Vergi Dairesi Müdürlüğünün Teşkilat Yapısı.....	142
Şekil 3-	İdari ve Adli Vergi Suçları ve Türleri.....	334
Şekil 4-	Vergi Yargılaması Süreci	482